

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 6C/50/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3614206339
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Matulayová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2015:3614206339.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske, sudcom JUDr. Evou Matulayovou, PhD. v právnej veci navrhovateľa: Š. Ž., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O., B. XXX/X, v zastúpení : JUDr. Matej Valjent, advokát, so sídlom Jesenského 232, Partizánske, proti odporcovi : Consumer Finance Holding, a.s., so sídlom Kežmarok, Hlavné námestie 12, IČO : 35 923 130, v zastúpení Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Poprad, Nám. sv. Egídia 93, o určení, že zmluva o poskytnutí pôžičky je neplatná, eventúálne, že je bezúročná a bez poplatkov, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e, že Zmluva o poskytnutí pôžičky č. 7085431 zo dňa 29. decembra 2010 uzatvorená medzi navrhovateľom a odporcom je n e p l a t n á.

Odporca je p o v i n n ý nahradiť navrhovateľovi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 342,74 € na účet právneho zástupcu navrhovateľa JUDr. Mateja Valjenta, advokáta, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 16.10.2014 domáhal, aby súd určil, že Zmluva o poskytnutí pôžičky 7085431 dňa 29. decembra 2010 uzatvorená medzi Navrhovateľom ako Dlžníkom a Odporcom ako Veriteľom je bezúročná a bez poplatkov a odporca je povinný nahradiť navrhovateľovi trovy konania. V návrhu uviedol, že medzi odporcom ako veriteľom a navrhovateľom ako dlžníkom bola uzatvorená zmluva o poskytnutí pôžičky 7085431 dňa 29. decembra 2010, na základe ktorej bola navrhovateľovi poskytnutá pôžička vo výške istiny 1.700,- €. Ďalej uviedol, že na tento právny vzťah sa vzťahuje zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v platnom znení. Podľa navrhovateľa odporca od navrhovateľa nežiadal žiadne informácie týkajúce sa jeho schopnosti splácať poskytnutý úver a žiadnym spôsobom ani neskúmal schopnosť navrhovateľa ako spotrebiteľa splácať poskytnutý úver, čím podľa jeho názoru hrubo porušil povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., následkom čoho je poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov.

Odporca sa k návrhu navrhovateľa písomne vyjadril podaním zo dňa 23.02.2015, ktoré bolo súdu doručené dňa 25.02.2015 na č.l. 13 spisu. Vo vyjadrení uviedol, že s podanou žalobou v celom rozsahu nesúhlasí. Podľa jeho názoru Zmluva o pôžičke č. 7085431 zo dňa 29.12.2010 uzatvorená medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru v celkovej výške 1.700,- € (ďalej len „ Zmluva o pôžičke „) obsahuje všetky podstatné obsahové náležitosti tak ako to stanovuje § 9 ods. 1 , ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, je teda dojednaná v súlade s platným právom a za žiadnych okolností neobsahuje ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa teda - neprijateľné podmienky podľa § 53 a nasl. Obč. zák, tak ako sa domnieva žalobca. K žalobným námietkach žalobcu ohľadom údajného neposúdenia schopnosti žalobcu splácať

splátky spotrebiteľského úveru poskytnutého na základe Zmluvy o pôžičke uviedol žalovaný, že tieto sú zmätočné a nezakladajú sa na pravde. Žalovaný posúdil s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom bral do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a zároveň aj účel spotrebiteľského úveru. Taktiež uviedol, že vzhľadom na zákonnú úpravu platnú a účinnú v čase uzatvorenia Zmluvy o pôžičke má žalovaný za to, že porušenie povinnosti veriteľa podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nespôsobuje právne následky, ktorých sa v tomto konaní domáha žalobca (vyslovenia, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov). Žalovaný súdu uviedol, že v súlade s ust. § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch požiadal žalobcu - žiadateľa o spotrebiteľský úver aby uviedol úplne, presne a pravdivo informácie o výške jeho skutočného reálneho príjmu, o zdroji jeho príjmov, o jeho osobnom stave, veku, vzdelaní, bydlisku, type bývania a podobne - viď údaje požadované v čl. I. Zmluvy o pôžičke. Zároveň žalovaný v súlade s požiadavkami odbornej starostlivosti a najmä po zohľadnení výšky požadovanej pôžičky (1.700,- €), výšky požadovanej mesačnej splátky (58,- €), súčasne v nadväznosti na priemerný čistý mesačný príjem žalobcu vo výške 300,14 € - 320,- € mal za to, že spotrebiteľ je schopný predmetný spotrebiteľský úver splácať. Odporca žiadal, aby súd žalobu zamietol ako nedôvodnú v celom rozsahu.

Navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu v priebehu konania rozšíril žalobu o určenie absolútnej neplatnosti Zmluvy o poskytnutí pôžičky na čl. 21 - 24 spisu a žiadal, aby súd určil, že Zmluva o poskytnutí pôžičky 7085431 dňa 29. decembra 2010 uzatvorená medzi Navrhovateľom ako Dlžníkom a Odporcom ako Veriteľom je neplatná. Ak súd uvedenému návrhu nevyhoví, navrhovateľ sa taktiež domáha, aby súd určil, že Zmluva o poskytnutí pôžičky 7085431 dňa 29. decembra 2010 uzatvorená medzi Navrhovateľom ako Dlžníkom a Odporcom ako Veriteľom je bezúročná a bez poplatkov. Uviedol, že pôvodným návrhom sa domáha určenia, že Zmluva o poskytnutí pôžičky 7085431 dňa 29. decembra 2010 uzatvorená medzi navrhovateľom ako dlžníkom a odporcom ako veriteľom je bezúročná a bez poplatkov, a to z dôvodu, že podľa navrhovateľa odporca od navrhovateľa nežiadal informácie týkajúce sa jeho schopnosti splácať poskytnúť úver, a žiadnym spôsobom ani neskúmal schopnosť navrhovateľa ako spotrebiteľa splácať poskytnutý úver, čím podľa ich názoru hrubo porušil povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., následkom čoho je poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov. So zreteľom na písomné vyjadrenie odporcu zo dňa 25. februára 2015 sa odporca (správne malo byť uvedené navrhovateľ) domáha určenia absolútnej neplatnosti právneho úkonu a to Zmluvy o poskytnutí pôžičky 7085431 dňa 29. decembra 2010 a to z dôvodu, že výška úroku určená v zmluve vo výške 38,26 % p.a. (ročne) je v rozpore s dobrými mravmi, čo spôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu - zmluvy o poskytnutí pôžičky. Poukázal pritom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1M Cdo 1/2009 zo dňa 31. júla 2009 a Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/584/2014 zo dňa 24. septembra 2009 (správne má byť uvedený rok 2014). Uviedol, že priemerná úroková miera z nových úverov pre domácnosti so splatnosťou od 1 do 5 rokov v roku 2010 predstavovala 10,80 % p.a. (ročne), pričom v Zmluve o poskytnutí pôžičky je uvedená úroková sadzba 38,26 %, čo niekoľkonásobne prevyšuje priemerné úrokové sadzby pre obdobný typ úveru v danom období, a preto takýto právny úkon trpí absolútnou neplatnosťou. K argumentom uvádzaným odporcom v písomnom vyjadrení navrhovateľ uviedol, že odporca bol povinný skúmať nielen príjem navrhovateľa, ale jeho schopnosť splácať úver, z čoho vyplýva, že je potrebné skúmať nielen príjem ale aj náklady spotrebiteľa, jeho životné náklady, povinné platby súvisiace s bývaním a stravovaním (zohľadniť výšku životného minima pre jednu dospelú osobu) a súčasne aj skúmať jeho ďalšie splátky iných úverov a pôžičiek, nakoľko navrhovateľ už v tom čase splácal iné úvery a pôžičky, ktoré už nebol schopný splácať.

K úprave (rozšíreniu) žalobného návrhu sa odporca písomne vyjadril podaním zo dňa 05.05.2015, ktoré bolo súdu doručené dňa 20.05.2015 na čl. 42 - 43 spisu. Vo vyjadrení odporca uviedol, že v zmluve o pôžičke bola dojednaná odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov vo forme spotrebiteľského úveru vo výške 38,26 % p.a. (úroková sadzba, ktorá sa rovnala RPMN), pričom priemerná hodnota RPMN bola v čase uzatvorenia Zmluvy o pôžičke vyčíslená vo výške 20,68 %. Uviedol, že podľa právneho názoru žalovaného, dojednanie odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 38,26 % nie je možné za žiadnych okolností považovať za dojednanie, ktoré by malo byť v rozpore s takými pravidlami etiky a morálky, pre ktoré je možné dohodu o odplate posúdiť ako dojednanie, ktoré v rozpore s dobrými mravmi. Poukázal tiež na skutočnosť, že v čase uzatvorenia Zmluvy o pôžičke neexistoval vykonávací predpis ako tomu je v súčasnosti, ktorý by mal exaktne stanovovať maximálnu výšku odplaty. Je vágne ustanovenie § 53 ods. 6 Obč. zák. platné a účinné v čase uzatvorenia Zmluvy o

pôžičke, stanovujúce ako hlavný parameter „podstatné prevyšovanie obvyklej odplaty“, čo predstavuje podľa názoru žalovaného niekoľkonásobne prekračujúcu a zároveň zjavne neprimeranú odplatu za poskytnutie finančných prostriedkov vzhľadom na ostatné obdobné finančné produkty, ktoré veritelia poskytovali v mieste a čase uzatvorenia Zmluvy o pôžičke. Pri type úverov, ktorý je predmetom tohto konania je pre posúdenie súladu ustanovení zmluvy ohľadom odplaty za poskytnuté finančné plnenie so zákonom rozhodujúce posudzovať výšku priemernej RPMN, ktorá v tomto prípade dosahuje hodnotu 20,68 %. Podľa názoru žalovaného v hodnotení primeranosti odplaty je potrebné brať na zreteľ aj tú skutočnosť, že odo dňa 01.06.2014 vstúpilo do platnosti nariadenie vlády č. 141/2014 Z.z., ktorým sa novelizuje nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z., ktoré stanovuje najvyššie prípustnú výšku odplaty ako dvojnásobok priemernej RPMN - čo by za eventuálnej aplikácie daného ustanovenia znamenalo, že v čase uzatvorenia Zmluvy o pôžičke sa priemerná RPMN na spotrebiteľských úveroch pohybovala vo výške 20,04 %, čo by v nadväznosti na dikciu novej právnej úpravy (v prípade eventuálneho použitia danej normy) znamenalo, že najvyššia prípustná odplata (RPMN) pri takejto finančnej službe by bola vo výške 40,08 %.

Súd vykonal dokazovanie obsahom spisu, a to najmä návrhom, postúpením prípadu právneho oddeleniu, vyjadrením odporcu k žalobe, rozšírením žaloby o určenie absolútnej neplatnosti zmluvy o poskytnutí pôžičky, ftc. uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo 1/2009, prílohou obálkou, ktorej súčasťou je zmluva o poskytnutí pôžičky č. 7085431 a všeobecné obchodné podmienky (SLPO), vyjadrením odporcu k úprave žalobného návrhu, podmienkami k Zmluve o poskytnutí pôžičky NPSP-07, výsluchom navrhovateľa, vyjadrením právneho zástupcu navrhovateľa, vyjadrením právneho zástupcu odporcu a zistil nasledovný skutkový stav :

Na pojednávaní pred tunajším súdom dňa 22.05.2015 navrhovateľ uviedol, že takýchto spotrebiteľských úverov má viac. Tento úver si bral kvôli tomu, že mal pôžičku v Poštovej banke, manželka mala tiež svoju pôžičku v Poštovej banke. Pôžičku zobral preto, aby vyplatil predchádzajúce pôžičky. V súčasnosti má 5 - 6 pôžičiek (Poštová banka, Proficredit, Consumer a dve Pohotovosti). Nevedel uviesť koľko pôžičiek mal v čase uzatvorenia predmetnej pôžičky. K okolnostiam uzavretia predmetnej zmluvy o pôžičke uviedol, že nevie, či to bolo na inzerát, on tam napísal, poštou mu prišla žiadosť o zmluvu. Túto žiadosť vypísal, poslal ju naspäť, potom mu prišla zmluva a túto podpísal. Osobne s nikým nerokoval pri uzatváraní pôžičky, bolo to bez osobného kontaktu s poskytovateľom pôžičky. Nič viac okrem zmluvy o pôžičke poštou nedostal, bol to taký rozkladací papier, ktorý súd vyberá z prílohovej obálky. Navrhovateľ uviedol, že vpisoval len údaje o jeho príjme, o rodine - koľkí sú, nie je si istý, ale myslí si, že písal aj náklady a výdaje na domácnosť, nevedel, či bol v listinách aj údaj, či má ďalšie pôžičky. Na otázku právneho zástupcu odporcu uviedol, že pred podpisom síce čítal ustanovenia zmluvy, ale drobné písmenka poriadne neprečítal, lebo sa mu to ťažko čítalo. Čo sa mu podarilo prečítať, tomu porozumel. So zamestnancami odporcu nekonzultoval ustanovenia zmluvy, ktoré mu neboli zrejmé. Uviedol, že údaje uvedené v dokladoch preukazujúcich jeho príjem sú pravdivé. Chodia mu upomienky, súdne konanie mu nedošlo. Dôvodom tejto pôžičky, resp. úveru bolo, že si požičiaval pre to, že mal aj iné pôžičky, požičal si vždy na vyplatenie predchádzajúcej pôžičky. Na otázku súdu navrhovateľ uviedol, že všeobecné obchodné podmienky spolu so zmluvou o pôžičke neprevzal. Tiež uviedol, že keby mal všeobecné obchodné podmienky, tak by ich odovzdal právnemu zástupcovi.

Právny zástupca navrhovateľa na pojednávaní pred tunajším súdom dňa 22.05.2015 uviedol, že má za to, že dohoda o výške úrokov je v rozpore s dobrými mravmi. Nakoľko zmluva o pôžičke bola uzavretá dňa 29.12.2010 podľa zákona o spotrebiteľských úveroch súhrnné informácie o novo poskytnutých spotrebiteľských úveroch, ktoré obsahujú priemernú RPMN pre jednotlivé druhy spotrebiteľských úverov je v tomto prípade potrebné použiť za 3. štvrtrok 2010 a nie za 4. štvrtrok ako predložil odporca, v tomto čase údaje za 4. štvrtrok neboli zverejnené. Uviedol, že listinu (všeobecné obchodné podmienky) mu navrhovateľ nepredložil.

Právny zástupca odporcu na pojednávaní pred tunajším súdom dňa 22.05.2015 uviedol, že sa pridrižiava písomných vyjadrení a ústnych prednesov, žalobu navrhuje zamietnuť a odporcovi priznať náhradu trov konania. Na otázku súdu uviedol, že poskytovateľ pôžičky odovzdal spolu so zmluvou o pôžičke aj všeobecné obchodné podmienky, ktoré by mali byť súčasťou zmluvy. Podmienky k zmluve sú súčasťou zmluvy.

Z čl. VII. Zmluvy o poskytnutí pôžičky č. 7085431 zo dňa 29.12.2010 uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom vyplýva, že navrhovateľ poskytol odporcovi bezúčelovú pôžičku v sume 1.700,- €, ktorú sumu sa odporca zaviazal zaplatiť v 60. mesačných splátkach po 58,- €, celková suma pôžičky je 3.480,- €, RPMN 38,26 %, priemerná hodnota RPMN : 20,68 %, ročná úroková sadzba 38,26 %..

Z čl. X. Zmluvy o poskytnutí pôžičky č. 7085431 zo dňa 29.12.2010 uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom vyplýva, že sa klient (navrhovateľ) oboznámil pred podpisom zmluvy s Podmienkami a Všeobecnými obchodnými podmienkami, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy.

Zo zadnej strany Zmluvy o poskytnutí pôžičky č. 7085431 zo dňa 29.12.2010 uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom je zrejmé, že táto obsahuje Podmienky k Zmluve o poskytnutí pôžičky NPSP-07.

Zo všeobecných obchodných podmienok (SLPO) platných od 01.10.2010 je zrejmé, že tieto sa nachádzajú na samostatnej listine.

Z listiny nachádzajúcej sa na čl. 7 spisu označenej ako postúpenie prípadu právneho oddeleniu zo dňa 26. júla 2013 je zrejmé, že spoločnosť Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. - správa a vymáhanie pohľadávok veriteľa (odporcu) vyzvala navrhovateľa na úhradu dlhu v sume 1.908,82 €, najneskôr do 7 dní od zaslania výzvy.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinnom v čase uzavretia zmluvy o poskytnutí pôžičky, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 písm. i/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia predmetnej zmluvy o poskytnutí pôžičky, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny, ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru .

Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy o poskytnutí pôžičky, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ a § 10 ods..

Podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods.2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia, upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods.3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy o poskytnutí pôžičky, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých finančných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa § 53c Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy, ak je spotrebiteľská zmluva vyhotovená písomne, predmet a cena nesmú byť uvedené menším písmom ako iná časť takejto zmluvy s výnimkou názvu zmluvy a označení jej častí. Zmluva uzatvorená v rozpore s týmto ustanovením je neplatná.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 (ďalej len „ Smernica „) zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa ods. 2 Smernice podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že pokiaľ ide o naliehavý právny záujem na určení, že zmluva o poskytnutí pôžičky je neplatná eventuálne, že je bezúročná a bez poplatkov v zmysle § 80 písm. c.) O.s.p. , mal súd naliehavý právny záujem navrhovateľa na tomto určení preukázaný. Naliehavý právny záujem navrhovateľa ako spotrebiteľa v tomto konaní spočíva vo vedomosti navrhovateľa o celkovej sume, ktorú má odporcovi zaplatiť eventuálne vrátiť

z titulu bezdôvodného obohatenia. Nároky navrhovateľa ako spotrebiteľa sú odôvodnené s poukazom na cieľ európskych smerníc na ochranu spotrebiteľa, ktorých zmyslom a cieľom je dosiahnuť stav, aby nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách nezaväzovali. Skúmanie podmienok uvedených v § 80 písm. c.) O.s.p. umožňuje riešenie práva, resp. právneho vzťahu súdnym rozhodnutím. Treba vychádzať z toho, že naliehavý právny záujem na určení neplatnosti, eventuálne bezúčinnosti a bezpoplatkovosti zmluvy o poskytnutí pôžičky u spotrebiteľa, ktorého špecifické postavenie slabšej strany v spore osvedčuje predovšetkým úprava v komunitárnom práve, judikatúra súdov európskych spoločenstiev, ale i vnútroštátna právna úprava, pričom spotrebiteľ potrebuje mať vyriešenú otázku, aký je jeho skutočný dlh a jeho právne postavenie sa stane istejšie, nebude potom vystavený sankciám za nezaplatenie odplaty, ktorá je v rozpore so zákonom. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo 1/2009 zo dňa 31. júla 2009, ktoré sa otázkou naliehavého právneho záujmu spotrebiteľa zaoberalo.

V rámci vykonaného dokazovania navrhovateľ uviedol, že výška úroku určená v zmluve o poskytnutí pôžičky vo výške 38,26 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi, čo spôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu - zmluvy o poskytnutí pôžičky, nakoľko priemerná úroková miera z nových úverov pre domácnosti so splatnosťou od 1 do 5 rokov v roku 2010 predstavovala 10,80 % ročne, čo niekoľkonásobne prevyšuje priemerné úrokové sadzby pre obdobný typ úveru v danom období. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi navrhovateľom a odporcom došlo k uzatvoreniu zmluvy o poskytnutí pôžičky, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Z verejne prístupnej internetovej stránky Národnej banky Slovenska na ktorej sa nachádza aj dokument Priemerné úrokové sadzby z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny (stav a nové obchody) za rok 2010 súd zistil, že priemerná úroková miera z nových úverov pre domácnosti, spotrebiteľské a ostatné úvery so splatnosťou od 1 do 5 rokov za celý rok 2010 predstavovala 10,80 %. Z uvedeného je zrejmé, že úrok 38,26 % ročne dohodnutý medzi účastníkmi zmluvy bol v danom prípade viac ako trojnásobne vyšší. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavami v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 1 M Cdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009). Vo veciach tzv. nebankových subjektov sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky. Rozhodne nie viac ako 100 % oproti priemeru bánk a musia sa zohľadniť aj osobitosti prípadu. V danom prípade, keď si navrhovateľ zobral úver výlučne z dôvodu, aby ním splatil iné úvery, ktoré tiež nebol schopný splácať, čo je možno považovať za osobitosť prípadu, dohodnutý úrok, ktorý viac ako trojnásobne prekračuje úrokovú mieru dohodnutú pri úveroch, ktoré v danom čase poskytovali banky, nie je akceptovateľný. Zmluva o poskytnutí pôžičky uzatvorená medzi navrhovateľom ako dlžníkom a odporcom ako veriteľom je neplatná a preto je navrhovateľ povinný finančné prostriedky, ktoré prijal ako pôžičku (úver) vrátiť z titulu bezdôvodného obohatenia. Z uvedených dôvodov súd preto návrhu navrhovateľa na určenie neplatnosti zmluvy o poskytnutí pôžičky vyhovel.

V prípade zmluvy o poskytnutí pôžičky, ktorú uzavreli účastníci konania ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu, ktorej obsah navrhovateľ nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť, a z ktorej vyplýva iba toľko, že výška úveru bola dohodnutá na sumu 1.700,- €, počet mesačných splátok 60, výška mesačnej splátky 58,- €, celková suma pôžičky 3.480,- €, ročná úroková sadzba 38,26 % , RPMN 38,26 % , priemerná hodnota RPMN 20,68 %. Z úverovej zmluvy však nie je možné zistiť ďalšie podmienky poskytnutia a splácania úveru, pretože tieto sú zakomponované vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, avšak tieto úverové zmluvné podmienky sú vytlačené drobným, voľným okom takmer nečitateľným písmom a o týchto je možné dôvodne pochybovať, či s nimi navrhovateľ mal možnosť skutočne sa oboznámiť a v nich sa aj relevantne zorientovať, nakoľko tieto podľa názoru súdu sú pre bežného občana ťažko pochopiteľné a preto tieto úverové zmluvné podmienky nie je možné považovať za individuálnu dohodu zmluvných strán. Z uvedeného dôvodu súd považoval úverové zmluvné podmienky tvoriace neoddeliteľnú súčasť zmluvy za neplatné. Podľa názoru súdu pri takomto spôsobe prezentácie nemal navrhovateľ ako spotrebiteľ ani možnosť sa s nimi riadne oboznámiť pred uzavretím zmluvy, pričom ani nie je jednoznačné, či vôbec mal navrhovateľ tieto všeobecné obchodné podmienky k dispozícii, keďže navrhovateľ vo výpovedi pred tunajším súdom uviedol, že tieto od poskytovateľa úveru neprevzal. Keďže všeobecné obchodné podmienky považuje súd za neplatné, tak nie je možné z nich vychádzať pri rozhodovaní o nároku odporcu. V súvislosti s úverovými podmienkami tvoriacimi neoddeliteľnú súčasť zmluvy považuje súd za potrebné uviesť, že odporcovi nič nebránilo, aby dojednávania ohľadom

jednotlivých svojich nárokov uviedol priamo v tlačive na prednej strane zmluvy a to takým spôsobom, aby tieto boli čitateľné a zrozumiteľné a v tom prípade by ich bolo možné považovať za individuálne dojednané a nemusel tieto dojednania skrývať do neprehľadného textu úverových zmluvných podmienok (všeobecných obchodných podmienok). Na uvedenú skutočnosť týkajúcu sa neprehľadnosti zmluvných podmienok vytlačených drobným písmom reagoval zákonodarca tým, že s účinnosťou od 1.6.2010 zaradil do Občianskeho zákonníka ustanovenie § 53c ohľadom veľkosti písma v spotrebiteľských zmluvách pod následkom neplatnosti zmluvy a teda zrejme vychádzal z predchádzajúcich skúseností so spotrebiteľskými zmluvami, ktoré obsahovali zmluvné podmienky vytlačené drobným písmom a považoval ich ako neprijateľné za neplatné. Aj z tohto dôvodu považuje súd predmetnú zmluvu o poskytnutí pôžičky za neplatnú, nakoľko všeobecné obchodné podmienky, ktoré sú jej neoddeliteľnou súčasťou sú vzhľadom na ich spôsob prezentácie nezrozumiteľné, odporujúce zákonu, čo je v rozpore s dobrými mravmi, a preto sú neplatné.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 151 ods. 1 O.s.p. a to tak, že plne úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia v sume 342,74 €. Trovy právneho zastúpenia vyčíslil právny zástupca navrhovateľa za 4 úkony právnej služby, a to : prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom 61,85 €, písomné podanie na súd (návrh) 61,85 €, písomné podanie na súd (rozšírenie návrhu) 64,53 € a účasť na pojednávaní 64,53 €, 2 krát režijný paušál po á 8,04 € a 2 krát režijný paušál po á 8,39 €, t.j. spolu 285,62 € a 20 % DPH v sume 57,12 €, t.j. spolu 342,74 €, ktoré je odporca povinný zaplatiť na účet právneho zástupca navrhovateľa JUDr. Mateja Valjenta, advokáta do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia, cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne. Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.